

कपटेश्वरी (क^० + ईश्वरी) f. N. einer Pflanze (स्येतकपटेश्वरी) RIGAN. im CKDr.

कपर्नी f. nach NIA. 6, 4 (कपर्ना: कम्पना: क्रिमयो भवति) Wurm, Raupe: मोषया वृत्तं कपर्नेव RV. 5, 54, 6. — Vgl. $\kappa\alpha\mu\pi\eta$.

कर्पद् m. 1) eine gewundene kleine Muschel, welche sowohl als Münze als auch als Würfel gebraucht wird, *Cypraea moneta*, TRIK. 3, 3, 206. H. 1206. an. 3, 328. MED. d. 23. zwanzig कर्पद् = 1 काकिणी = $\frac{1}{4}$ पाण COLEBR. Alg. 1. पञ्चिका नाम वृत्तविशेषः पञ्चभिः कर्पदैर्भवति P. 2, 1, 10, Sch. पञ्चान्तसौवर्णकर्पदान् MAHIDH. zu VS. 10, 28. Vgl. Ind. St. I, 284. fg. — 2) das in Form einer Muschel aufgewundene Haar (unter Anderm auch Çiva's Haartracht) AK. 1, 1, 4, 30. TRIK. H. 200. H. an. MED. Flechte: सैतुकर्पद् RV. 10, 114, 3. — Die 3te Bed. bei WILSON (a name of Siva) beruht auf einer offenbar falschen Lesart in der MED., nämlich खाण्डपरशो जटाजूटे st. \circ परशोर्जटाजूटे. — Vgl. दन्तिपातस्कपर्द, मुकपर्द.

कर्पद्का 1) m. a) = कर्पद् 1. TRIK. 2, 9, 28. MED. k. 78. VJUTP. 217. प-यकृमिं शक्तुशरावं विक्रोप दश कर्पद्कान्प्राप्तेमि HIR. 113, 2. यत्ना नाम कर्पद्काः सुवर्णनिर्मिताः विभेदकफलानि सौवर्णा वा SĀJ. zu ÇAT. Br. 5, 4, 4, 6. — b) = कर्पद् 2. MED. — 2) f. कर्पद्का = कर्पद् 1. MAHIDH. zu VS. 10, 28. VJUTP. 138. मित्राण्यमित्रतो याति यस्य न स्युः कर्पद्काः PAÑKĀT. II, 106.

कर्पदिन् (von कर्पद्) adj. dessen Haar in Form einer Muschel aufgewunden ist, von Rudra RV. 1, 114, 1. 5. VS. 16, 10. 29. 43. 48. 59. von Pūshan RV. 6, 53, 2. 9, 67, 11. von den Vasishthiden 7, 83, 8; vgl. दन्तिपातस्कपर्द; von der Durgā: मृणालव्यालवलया वेणीवन्धकर्पदिनी । करानुकारिणी पातु लीलया पार्वती जगत् ॥ SĀH. D. 54, 1. zottig, vom Stiere: ध्रुनमंष्ट्राव्यचरत्कर्पदी RV. 10, 102, 8. Als subst. ein Bein. Çiva's AK. 1, 1, 4, 27. H. 196. MBu. 3, 1624. 1936. 14 126. 13, 609. 1159. 14, 192. KATHĀS. 23, 231. N. pr. eines der 11 Rudra HARIV. 166. VP. 121.

कर्पदिस्वामिन् (कर्पदिन् + स्वा^०) m. N. pr. eines Scholiasten WEBER, Lit. 97. Ind. St. 1, 283. 284.

कपाल n. Hälfte, Theil ÇĀNKH. ÇR. 18, 7, 8. 20.

कपाट m. n. gaṇa अर्धर्चादि zu P. 2, 4, 31. Thürflügel, ni. f. n. AK. 2, 2, 17. m. TRIK. 2, 2, 10. H. 1007. an. 3, 164. चक्रे च वेश्मनस्तस्य मध्येना-तिमकुद्विलम् । कपाटयुक्तमज्ञातं समं च भूम्याश्च MBu. 1, 5814. 3, 16326. कपाटोत्तरावती (पुरी) R. 1, 3, 9. 4, 41, 25. 5, 9, 19. द्वाराणि समुपावृण्व-न्कपाटान्यवधृत्यन् 13, 10. जङ्घारुभ्रानां कपाटशयनं क्लृप्तम् Suçr. 2, 30, 18. स्वर्गद्वारकपाटपानपटु BHARTṚ. 3, 46. उद्घाटको भवति यत्तद्वदे कपाटे MAHĪD. 48, 5. कपाटमुद्घाटयामि, विरौति कपाटः 16. 17. PAÑKĀT. 237, 3. उद्घाटितमः कपाटद्वार adj. Buig. P. 6, 9, 32. 8, 13, 15. वज्रकपाटमत्स्य 3, 23, 18. कपाटवन्तम् adj. RAGH. 3, 34. Am Ende eines adj. comp. f. आ R. 5, 72, 7. कपाटक am Ende eines adj. comp. MBu. 2, 1673. f. कपाटिका Buig. P. 3, 13, 29. — Vgl. कवाट.

कपाटघ्न (क^० + घ्न) adj. subst. die Thür einbrechend, ein einbrechender Dieb P. 3, 2, 54, v. 1.

कपाटसंधि (क^० + संधि^०) m. 1) die Verbindung der Thürflügel. — 2) eine bes. Art von Multiplication COLEBR. Alg. 320.

कपाटसंधिक (vom vorherg.) adj. Bez. eines best. Verbandes; eben so अर्धकपाटसंधिक Suçr. 1, 53, 21. 36, 1.

कपाटिका (von कपाट) f. gaṇa शर्करादि zu P. 5, 3, 107.

कपाल Uṇ. 1, 117 (कपाल; vgl. jedoch P. 6, 2, 137, Sch.). ÇĀNT. 3, 18 (कपाल). 1) n. Schale, Schüssel, insbes. die zur Darbringung des पुरो-डाश gebrauchte: यानि धर्मे कपालान्युपचिन्वन्ति वेद्यतः TS. 1, 3, 10, 3. कपालानि चोपधाति पुरोडाशं चाधिभ्रयति 6, 9, 3. ÇAT. Br. 1, 1, 4, 22. 2, 1, 1. 2, 4, 2, 8. Sehr häufig am Ende eines adj. comp., dessen erstes Glied ein Zahlwort ist: in so und so vielen Schalen bestehend (vom पुरोडाश). Das Zahlwort behält seinen Ton nach P. 6, 2, 29. त्रिकपाल AIR. Br. 1, 1. पञ्चकपाल TS. 1, 3, 1, 4. 2, 1. अष्टकपाल 8, 1, 1. VS. 29, 60. एकादशकपाल TS. 1, 8, 2, 1. AIR. Br. 1, 1 u. s. w. Vgl. auch एककपाल. ऊर्ध्वकपाल adj. KĪTJ. ÇR. 4, 14, 1. अङ्गारकपाल KAUC. 38. 133. कपालमष्ट Suçr. 2, 72, 10. Von der Bettlerschale: कपालं वृत्तमूलानि कुचेलमसकृपता । समता चैव सर्वस्मिन्नेतन्मुक्तस्य लक्षणम् ॥ M. 6, 44. कपालेन भित्तार्थी 8, 93. कपाल-पाणिः पृथिवीमटतो चीरसंवृतः । भित्तमाणो यथोन्मत्तो यस्याप्योऽनुमते गतः ॥ R. 2, 73, 30. BHARTṚ. 3, 93. DAÇAK. in BENF. Chr. 194, 1. In dieser Bed. auch f. कपाली BHARTṚ. 3, 24. — 2) m. n. Scherbe TRIK. 3, 3, 383. H. an. 3, 630. MED. l. 71. ÇAT. Br. 6, 6, 4, 8. 12, 4, 1, 8. KĪTJ. ÇR. 16, 7, 8. 10. Suçr. 2, 181, 10. कपालचूर्ण 1, 56, 18. कुम्भीकपाल P. 6, 2, 137, Sch. Deckel (nach dem Schol.) ÂÇV. GRHJ. 4, 5. — 3) m. n. Hirnschale, Schädel, Schädelknochen AK. 2, 6, 2, 19. TRIK. H. 627. H. an. MED. AV. 9, 8, 22. 10, 2, 8. ÇAT. Br. 1, 2, 1, 2. PĀR. GRHJ. in Z. d. d. M. G. 7, 537. JĀGĒ. 1, 139. द्वौ शङ्खौ चत्वारि कपालानि शिरसस्तथा 3, 90. Suçr. 2, 30, 11. ÇĀNTIÇ. 1, 27. PAÑKĀT. I, 338. KUMĀRAS. 3, 49. 7, 32. VET. 4, 17. KATHĀS. 2, 9. 23, 102. fgg. अतः कपालपाणिलम् (Çiva's) 2, 14. शिरःकपाल MBu. 14, 2370. Suçr. 1, 87, 20. सप्तकपालेन देवेन von Çiva MBu. 13, 683. Vgl. शीर्षकपाल. — 4) n. Schale des Eis ÇAT. Br. 6, 1, 1, 11. 3, 1, 28. ते आण्टकपाले KūIND. Up. 3, 19, 1. कुक्कुटाण्टकपालानि Suçr. 1, 134, 11. 2, 13, 6. किं चैतन्मे (Çiva spricht) कपालात्म जगद्देवि को स्थितम् । पूर्वाक्ताण्टकपाले द्वे रोदसी कीर्तिते यतः ॥ KATHĀS. 2, 15. Schale der Schildkröte ÇAT. Br. 7, 5, 1, 2. — 5) n. Schale (Pfanne) am Schenkel des Menschen oder Thieres; überh. ein schalen- oder scheibenförmiger Knochen: श्रोणिक्पाले AIR. Br. 1, 22. कटीकपाल Suçr. 1, 263, 8. 339, 16. 340, 9. 19. — 6) m. n. Menge TRIK. H. an. MED. — 7) n. eine Art Aussatz H. an. Suçr. 1, 268, 1. 13. WISE 260. — 8) m. n. a treaty of peace on equal terms (कपाट?) WILS. Vgl. कपालसंधि. — 9) m. Bez. einer Mischlingskaste COLEBR. Misc. Ess. II, 183. Vgl. कपालिन्. — 10) m. N. pr. eines Mannes (कपालराजन्) VJUTP. 92.

कपालनालिका (क^० + ना^०) f. Spindel zum Aufwinden von Baum- wolle u. s. w. TRIK. 2, 10, 10.

कपालभृत् (कपाल Schädel + भृत् tragend) m. ein Bein. Çiva's AK. 1, 1, 4, 27. H. 199.

कपालमालिन् (von कपाल + माला) adj. einen Kranz von Schädeln tragend, von Çiva MBu. 14, 202. KATHĀS. 1, 37.

कपालमोचन (क^० + मो^०) n. N. pr. eines Tirtha MBu. 3, 7007. HA- RIV. LAGL. I, 309.

कपालशिरम् R. 2, 54, 30: ऋषयस्तत्र वक्तुं विवृत्य शर्दो शतम् । त- पसा दिवमावृताः कपालशिरसा सह ॥ Die beng. Rec. (2, 54, 32) hat st. dessen कलापशिरसा, welches Goan. als N. pr. eines Muni auffasst.